

**Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ
CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLATA**

✉ 8700 Marcali, Dózsa Gy. u. 9. ☎ 85/311-102, 510-355

Fax: 85/510-355

E-mail: csaladsegito@szocialiskozpont.hu

Ügyiratszám: ASZ/82-9/2023.

Ügyintéző: Petes Szabolcs

Tárgy: Vése település gyermekvédelmi
beszámolóhoz értékelés készítése

A család- és gyermekjóléti feladatok ellátásának 2022. évi tapasztalatai Vése településen

Marcali Város Önkormányzata a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon keresztül az alábbi személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja:

I.) gyermekjóléti szolgáltatás

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2016.01.01-től a Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központon belül működő önálló szakmai egység, amely szervezési, szolgáltatási és gazdálkodási feladatokat végez.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe: Marcali, Sávoly, Nagyszakácsi, Vése, Varásló, Nemesdéd, Somogyzsitfa, Csákány, Somogysámson, Nemesvid és Somogysimonyi.

II.) gyermekek napközbeni ellátása

Bölcsőde

A bölcsőde, a Marcali Járáshoz tartozó 34 településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szüleik nem tudják biztosítani.

Értékelés

Gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai:

Vése település állandó lakosainak száma a 2022. évben 773 fő, a 0-18 évesek száma 126 fő.

Vése településen élő lakosság ellátását végző szakemberek száma:

- 1 fő családsegítő

A családsegítők számára az intézmény biztosítja a vonatkozó jogszabályok által kötelezően előírt továbbképzéseken való részvétel-, valamint szakmai helyettesítés és az esetmegbeszélés lehetőségét.

A családsegítők közlekedése vidéki településeken intézményi gépkocsival megoldott.

A szakmai munkát hivatalos, elektronikus jogszabálytár, laptop, internet hozzáférési lehetőség, adatrögzítést biztosító mobil eszköz segíti. A területi munka hatékonysága érdekében a családsegítők számára mobiltelefon biztosított.

A társulás településein az ügyfélfogadás feltételei – irodahelyiség, ügyfélváró – legtöbb helyen adottak.

1. A család- és gyermekjóléti szolgálat a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a) **gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése**

A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése 10 esetben történt.

- b) **családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése**

Nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy ezekhez történő hozzájutás megszervezése 15 esetben történt.

- c) **válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,**

Válsághelyzetben lévő fiatalos várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása nem fordult elő. Családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezésére nem került sor.

- d) **szabadidős programok szervezése:**

Szabadidős programok szervezésére Vésén nem került sor.

- e) **hivatalos ügyek intézésének segítésére**

Hivatalos ügyek intézésére 5 alkalommal került sor.

Adománygyűjtés-, közvetítés

A hátrányos helyzetű családok gyermeknevelésének segítése céljából folyamatosan végeztünk adománygyűjtést és közvetítést, melynek keretében 12 fő vései lakos számára közvetítettünk ruházatot, cipőt, tartós élelmiszert, tisztálkodó szert, gyermekjátékot.

2. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a) **veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben**

A gyermekjóléti szolgálat szervezi és kezdeményezi a Gyvt. 17.§-ában meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét az észlelő- és jelzőrendszerben.

A vonatkozó 15/1998. NM rendelet 9. § (3) bekezdésének megfelelően az együttműködés, valamint tevékenységünk összehangolása céljából, előre meghatározott témakörben 2022.

évben 6 db szakmaközi megbeszélést tartottunk, személyes keretek között. A részvételi arány 45%-volt.

A jelzőrendszeri tagjaival való együttműködés tapasztalatai (írásos beszámolók alapján)

A jelzőrendszeri tagok által megfogalmazott leggyakoribb problémák

- Gyermekek időnkénti gondozatlansága, hiányos, vagy ápolatlan öltözet.
- A gyermek nem jelent meg a pszichológusnál, fejlesztő foglalkozásokon.
- A gyermek lelki bántalmazása.
- Igazolatlan hiányzások, egyre fiatalabb korosztály dohányzása, szabálysértési ügyek, magatartásproblémák, személyi higiéné, esetleg tetvesség, motiváció hiánya tanulásra, gyakori késések a tanórákról.
- Beteg gyermeknél gyógyszer hiánya, emiatt nem gyógyul, kötelező oltások késői beadása, vagy be nem adása.
- Elhanyagoló, következetlen nevelést folytató szülők, nem biztosítják gyermekeik számára otthon a személyes odafordulást, törődést, érzelmi és testi elhanyagolás.
- Szülői kötelezettségek elmulasztása, szülői együttműködés hiánya.
- Családokban lévő feszültség, türelmetlen szülők, szülői felügyeleti jog rendezéséhez segítség kérése.
- A serdülőkorúak esetében gyakori a csavargás, antiszociális baráti kör, erősödő agresszív viselkedés, melyet a kortárs közeg vagy a felnőtt korú bűntársak felerősítenek. A gyermekek közösségekben egyre rosszabbul viselkednek, nevetlenek.
- Rossz lakásviszonyok, rossz anyagi körülmények.
- Egészségtelen életmód, szenvedélybetegség a családban.
- Az oktatás-nevelés felelősségének teljes áthárítása a köznevelési intézményikre.
- A kliensek a kötelezettségeiket nem ismerik csak a jogaikat.
- A szülők együttműködési készségének hiánya. Időpontkérés, kontrollvizsgálatok elmaradása, életviteli problémák.
- A leendő szülők felelőtlenül anyagi és érzelmi biztonság hiányában vállalnak gyermeket.
- Iskolás gyermekeknél a hiányzások nem a házirendnek megfelelő igazolása.
- Az igazolt hiányzások kapcsán a háziorvosok partnerként való megjelenése.
- A nem tanköteles tanulók kimaradása az iskolából, munkanélkülisége.
- A napközben csellengő, főleg középiskolás korú gyermekek ellenőrzésének hiánya.
- Eszköztelenség, szociális ellátórendszer telítettsége, hiányosságai.

A szakmaközi megbeszélés témái a következők voltak:

1. Civil együttműködés kereteinek kialakítása Előadó: Petes Szabolcs a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője
2. A Prevenció és Egészségfejlesztési Iroda (PREFI) Marcali bemutatkozása Előadó: Dombóváriné Böhm Erzsébet megbízott vezető
3. Autisták Országos Szövetsége Info-Pont Iroda Siófok bemutatkozása Előadó: Pulics Gergely AOSZ Info-Pont Siófok Vezetője

4. A téli időszakban történő segítségnyújtás lehetőségei. A konvergencia-régiókban működő Család- és Gyermekjóléti Központok és Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok valamint a regionális diszpécserszolgálatok krízisidőszakban történő együttműködése protokoll ismertetése Előadó: Petes Szabolcs a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője-szakmai vezetője
5. Fiatakorúak várandósságával kapcsolatos tapasztalatok Előadó: Szabó Szilvia területi védőnő (Marcali SZESZK Védőnői Szolgálat)
6. Szemfüles Egyesület Keszthely tevékenységének, önköltséges szolgáltatásainak ismertetése, bemutatása Előadók: I.) Vaszily-Hegedűs Andrea Egyesületi Elnök, logopédus, gyógypedagógus, klinikai logopédus, okleveles pedagógia szakos tanár, II.) Dalmai Melinda gyógypedagógus, óvodapedagógus, ABA technikus

Sz szakmaközi megbeszélések tapasztalatai:

A 2022. évi szakmaközi megbeszélések témáit a jelzőrendszeri tagok kérései alapján állítottuk össze.

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése

A szolgálat által gondozásba vett gyermekek veszélyeztetettségének fő oka Vésén környezeti ok, nevelési probléma, szülők-család életvitele, családi konfliktus, magatartás, vagy tanulási zavar volt. A kialakult problémák megoldásában a családokat az alábbi szakmai tevékenységekkel segítettük: információnyújtás (30), segítő beszélgetés (62), tanácsadás (18), családlátogatás (79), hivatalos ügyekben való közreműködés (5), adományközvetítés (18), környezettanulmány elkészítésében való közreműködés (1) Egy alkalommal önjogúvá válás, egy alkalommal pedig elköltözés miatt szűnt meg a gondozás. Új család gondozásba vételre nem került sor a 2022. év folyamán.

c) a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása

2023 február 27. (hétfő) napján Marcaliban a Kulturális Korzó mozitermében személyes keretek között a jelzőrendszeri tagok írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeltük 2022. évre vonatkozóan az általunk ellátott 11 településen a gyermekjóléti alapellátások valamennyi formáját.

Vése településen a jelzőrendszeri tagoktól 3 db jelzést kaptunk. 1 db-ot menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállásáról, 2 db-ot köznevelési intézményektől.

Az együttműködés hatékonyságának elemzése, értékelése:

- A jelzések túl későn érkeznek a szolgálathoz.
- Az írásban tett jelzések fele érkezik csak a protokoll által előírt jelzőlapon.
- A „mit tett a jelzést küldő a probléma megoldásának érdekében” kérdésre semmilyen, vagy nagyon sematikus információt kapunk.
- Sok esetben a leírtakból nem derül ki egyértelműen a megtett intézkedés, és az sem, hogy konkrétan miben kéri a szolgálat segítségét.

- Gyakori, hogy a családsegítő a célpontja az ügyfelek indulatainak, agressziójának az ellátórendszer hiányosságaiból adódó feszültségek miatt.
- Jellemző hozzáállás a szülői felelősségvállalás és a szülők kötelezettségeinek áthárítása a családsegítőre.
- A jelzőrendszeri tagok információhiány miatt még mindig nincsenek tisztában a munkaköri kompetenciákkal (óvodai-iskolai szociális segítők, pszichológus, gyermekpszichiáter, családsegítő, gyermekvédelmi gyám, házigondozó stb...).

d) tájékoztatás adása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről

Nem fordult elő ilyen eset.

3. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását

A család- és gyermekjóléti szolgálat 2022. évi működési adatai Vése településen:

Forgalom: 84 (2021-ben 89)

Családlátogatás: 79 (2021-ben 64)

Szociális segítőmunkában részesülő családok száma Vésén: 5 család 10 gyermek (2021-ben 5 család 11 gyermek).

Részletezve, a családgondozások típusai szerint:

- *szociális segítőmunka 2022. évben nem volt.*
- *védelemben vétel 1 család 4 gyermek*
- *nevelésbe vétel alatt álló gyermek szülőjével végzett szociális segítőmunka 4 család 6 gyermek*
- *utógondozás - szakellátásból családjába visszakerült gyermek nem volt.*

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében

Konfliktuskezelésre nem került sor. Válás, gyermekelhelyezés és kapcsolattartás megoldásának elősegítésére nem került sor.

ca) kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét; és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni

20 esetben közvetítettünk ügyfelet mentálhigiénés, káros szenvedélyek megelőzését célzó-, egészségügyi, jogi, gyermeknevelési tanácsadás igénybevételére.

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük Vésén szociális alapszolgáltatások igénybevételét.

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

Nem kezdeményeztük egészségügyi ellátások igénybevételét.

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Nem kezdeményeztük pedagógiai szakszolgálat igénybevételét.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében:

a) a családgondozás biztosítása a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához

6 nevelésbe vett gyermek családjában végeztünk szociális segítőmunkát, ez 4 családot érintett.

b) utógondozás biztosítása a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez

Nem láttunk el utógondozói feladatokat.

II.) Gyermek napközbeni ellátása – Bölcsőde

A Bölcsőde, a Marcali Járáshoz tartozó 34 településéről fogadja azokat a családban nevelkedő, 3 éven aluli gyermekeket, akiknek a napközbeni ellátását szülei nem tudják biztosítani. Feladat jellegét tekintve napos bölcsődeként működött 4 gyermekcsoporttal.

Személyi feltételek:

- 1 szakmai vezető
- 11 kisgyermeknevelő
- 3 bölcsődei dajka
- 1 fő szerződéses gyermekorvos heti 1 órában
- 1 fő közfoglalkoztatott

Gyermeklétszám alakulása:

Intézményben a férőhelyek száma: 61.

Az év során a felvett gyermekek száma 91 volt, 33 gyermek ellátását szüntették meg, 46 fő került felvételre. A ki nem elégített kérelmek száma december 31-ig 26 fő, ebből 17 fő 2022/2023., és 9 fő 2023/2024-es nevelési évre.

Kistérségből érkező gyermekek:

A kistérségből összesen 10 gyermek ellátására került sor (Balatonmárfafürdő, Pusztakovácsi, Mesztegnyő, Balatonkeresztúr, Csömend, Gadány, Balatonszentgyörgy)

Férőhely kihasználtság: 97,53%

Kapacitáskihasználtság: 69,73% volt.

Normatív kedvezmény igénybevétele szerinti megoszlás:

Az ellátottak december 31-én 2022-ben:

- „Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény” jogcímen 0 gyermek,
- „Nevelésbe vett” jogcímen 1 gyermek,
- „Családjában tartósan beteg gyermeket nevelnek” jogcímen 1 gyermek,
- „Családjában három vagy több gyermeket nevelnek” jogcímen 11 gyermek,
- „Családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a legkisebb nettó minimálbér 130%-át (172.900 Ft.-ot)” jogcímen 35 gyermek részesült 100%-os normatív kedvezményben.

Személyi térítési díjat 9 gyermek esetében volt köteles fizetni a szülő.

HH/HHH/SNI/egyéb:

2 fő SNI-s gyermek, 3 fő korai fejlesztésben, 0 fő hátrányos helyzetű és 2 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek vett részt 2022-ben bölcsődei nevelésben, 1 fő gyermek 03.21-től 08.31. veszélyeztetett volt (családsegítő javaslatára került bölcsődébe).

A bölcsődében a SMPSZSZ szakemberei és utazó gyógypedagógusai által 22 kisgyermek részesült (korai, komplex, logopédiai) fejlesztésben.

A bölcsőde alapellátáson túl nyújtott szolgáltatásai:

Játzócsoporthoz: célja, hogy a közösségbe nem járó gyermekek az édesanyjukkal együtt játszhatnak az intézmény által megteremtett kedvező körülmények között.

Sószoba: célja a felső légúti megbetegedések, asztma, asztmatikus tünetek, bőrbetegségek gyógyulásának segítése, a gyógyulási folyamat felgyorsítása, illetve a betegségek megelőzése. 2020. márciusa óta szünetel a szolgáltatás.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2022. évben nem történt szolgálatunkat érintő ellenőrzés.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- Jelzőrendszeri tagok együttműködésének, jelzési tevékenységének további javítása, az együttműködési kötelezettség tudatosítása kölcsönös párbeszéd, kapcsolattartás és rendszeres információáramlás hatékonyabbá tételével
- Civil szervezetekkel, egyházzal hatékonyabb kapcsolattartás.
- A nem tanköteles fiatalok és a pályakezdők motiválása tanulásra, vagy munkavállalásra.
- Megfelelő családsegítői létszám esetén a hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok és felnőttek szabadidejének hasznos eltöltése érdekében prevenciók programok kidolgozása, forrásteremtés és adománygyűjtés.
- Önkéntesség erősítése, a szociális szolgáltatásokba önkéntesek bevonása.
- A segítő szakemberek feladatainak, kompetenciáinak széleskörű megismertetése érdekében média megjelenés.
- Célcsoport (kiemelt területek: fiatalok, társas kapcsolatra vágyó egyedül élők, adóssággal, szenvedélybetegséggel küzdők) csoportfoglalkozások szervezése.
- Érzékenyítésre szolgáló módszerek segítségével Bántalmazás/Veszélyeztetettség korai felismerése érdekében a jelzőrendszeri tagok felelősségtudatának javítása.
- Szakmaközi megbeszéléseken, esetmegbeszéléseken a meghívottak tájékoztatása jogszabályi változásokról, a kötelező együttműködésről.
- Szakmaközi megbeszélés illetve kerekasztal beszélgetés keretében a járási jelzőrendszeri tanácsadó segítségével a jelzőrendszeres együttműködés hatékonyabbá tételének átbeszélése.

- A jelzőrendszeri tagok által felvetett aktuális témák/problémák feldolgozásának prioritása a szakmaközi megbeszélések tervezése során, továbbá megkeresésük telefonon, személyesen, a hatékonyabb együttműködés kialakítása érdekében és tájékoztatásuk az ellátási területünkön igénybe vehető pénzübeli- és természetbeni ellátásokról, jogszabályváltozásokról.
- A civil szervezetek, egyházak megszólítása, a cselengő fiatalok szabadidejének hasznos eltöltési lehetőségeiről.
- A köznevelési intézmények ösztöndíjprogramokon való részvételének ösztönzése, a hátrányos helyzetű gyermekek támogatása érdekében.
- Veszélyeztetettség minél korábbi életkorban történő felismerése és jelzése szolgálatunk, vagy közvetlenül a gyámhatóság illetve a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye felé – ezt követően pedig a társszakmák hatékony együttműködése.
- Válsághelyzetben lévő várandós anyákkal történő kapcsolatfelvétel érdekében az időben történő jelzésre felhívni a jelzőrendszeri tagok figyelmét.
- Meghívásra részt veszünk az általunk ellátott települések óvodáiban, általános és középiskoláiban tartott szülői értekezleteken, ahol tájékoztatást adunk a Család- és Gyermekejóléti Szolgálat munkájáról, az együttműködés lehetőségeiről.
- Esetkonzultációk/esetmegbeszélések/esetkonferenciák délutáni időpontra tétele (iskoláskorú gyermekek esetén).
- Óvodai, iskolai oktatás keretein belül a helyes életvezetési szabályok tudatosítása (prevenció).
- Kompetenciahatárok ismételt tisztázása.
- Megfelelő családsegítői létszám esetén a nem tanköteles fiataikorúak számára csoportfoglalkozások tartása vagy a védelemben vett gyermekek szülei számára csoportfoglalkozás, készségfejlesztés. Prevenciós program: Hátrányos helyzetű gyermekek számára nyáron strandolási lehetőség biztosítása/szabadidő hasznos eltöltéséhez kreatív-kézműves foglalkozások.
- Ruhabörzék szervezése, adományosztás közvetítése hátrányos helyzetű családok számára.
- Szaplanczay Manó Marcali Kórházzal való együttműködés javítása, kompetenciahatárok tisztázása.

Marcali, 2023. április 28.

Petes Szabolcs
szakmai vezető

